

RESOLUCIÓ del procediment sancionador núm. PS 26/2017, referent a l'Institut Català de la Salut (CAP Montcada i Reixac)**Antecedents**

1.- En data 23/01/2017 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava denúncia contra l'Institut Català de la Salut, amb motiu d'un presumpte incompliment de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD). En concret, la persona denunciant exposava que al CAP Montcada i Reixac (Centre) de l'Institut Català de la Salut (en endavant, ICS) hi havia una càmera instal·lada a l'exterior de les dependències que enfocava la via pública. Afegia la persona denunciant que no es feia efectiu el dret d'informació degudament.

2.- L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 15/2017), d'acord amb l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC), per tal de determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants concurrents en uns i altres.

En el si d'aquesta fase d'informació, en data 14/06/2017 l'Autoritat va realitzar un acte d'inspecció a les dependències del CAP Montcada i Reixac, per tal de verificar determinats aspectes relacionats amb el sistema de videovigilància exterior. En aquell acte d'inspecció presencial la persona representant de l'ICS va manifestar, entre d'altres, el següent:

- Que a l'exterior de les dependències del CAP hi havia una única càmera de videovigilància (zona pàrquing).
- Que es feia efectiu el dret d'informació a través de 2 cartells informatius.
- Que es desconeixia si es proporciona a les persones afectades informació sobre la resta de punts previstos a l'art. 5.1 de la LOPD, per mitjà d'impresos o a través del web.
- Que el personal del CAP no pot accedir a les imatges de videovigilància. Per fer-ho cal tramitar una petició a través de l'ICS.

Així mateix, el personal inspector de l'Autoritat va verificar el següent:

- Que en el perímetre exterior de les dependències del CAP hi havia 1 càmera de videovigilància.
- Que hi havia 2 cartells que informaven de l'existència de les càmeres (un en l'accés principal i un altre en l'accés del personal o de l'ambulància). En els dits cartells no s'indicava el lloc o web on es podia aconseguir la informació a la qual es refereix l'article 12.6 de la Instrucció 1/2009, de 10 de febrer, de l'Autoritat, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb fins de videovigilància. A la part superior d'ambdós cartells hi havia el logotip i dades de contacte (telèfon i correu electrònic) d'una empresa de seguretat.
- El personal inspector sol·licità al representant de l'entitat inspeccionada els fulls informatius a través dels quals es proporciona a les persones afectades que ho sol·licitin, informació sobre la resta de punts previstos a l'art. 5.1 de la LOPD. Aquesta informació no

es proporcionà atès que la persona representant de l'ICS desconeixia si existia tal imprès o com es podia accedir a tal informació.

Finalment, davant la impossibilitat de verificar en l'acte d'inspecció de 14/06/2017 quin era el camp de visió de la càmera exterior instal·lada al CAP Montcada, el personal inspector va requerir l'entitat inspeccionada per tal que ho acredités en el termini de 10 dies acredités davant l'Autoritat, mitjançant l'aportació d'imatges captades en data 13/06/2017,. L'ICS va donar compliment a aquest requeriment per mitjà d'escrit de 05/07/2017.

3.- També en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, en data 06/07/2017 l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va comprovar que no es proporcionava a través del web de l'ICS (ics.gencat.cat), informació sobre la resta de punts previstos a l'article 5.1 de la LOPD, en allò referent al sistema de videovigilància instal·lat al CAP Montcada i Reixac o altres dependències de l'ICS.

4.- En data 28/07/2017 la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar procediment sancionador contra l'ICS, en primer lloc, per una presumpta infracció greu prevista a l'article 44.3.b) en relació amb l'article 6 LOPD; i en segon lloc, per una presumpta infracció lleu prevista a l'article 44.2.c) en relació amb l'article 5 LOPD. Així mateix, va nomenar persona instructora de l'expedient al funcionari de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, (...). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada l'01/08/2017.

En l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de deu dies hàbils comptadors a partir del dia següent de la notificació per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per a la defensa dels seus interessos.

5.- Davant l'acord d'iniciació l'ICS va presentar escrit d'al·legacions de data 09/08/2017, amb el qual es limitava a informar sobre les mesures correctores que s'estaven implementant per corregir els efectes de la infracció imputada, i aportava documentació diversa.

6.- En data 31/10/2017 la persona instructora d'aquest procediment va formular proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades declarés que l'ICS havia incorregut, en primer lloc, en una infracció greu prevista a l'article 44.3.b), en relació amb l'article 6; i en segon lloc, en una infracció lleu prevista a l'article 44.2.c), en relació amb l'article 5, tots ells de la LOPD. Aquesta proposta de resolució fou notificada en data 02/11/2017, i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

7.- Per mitjà d'escrit de 08/11/2017 l'entitat imputada es limitava a manifestar que *"s'està treballant per poder fer una adaptació de la infografia del Departament de Salut (...) També s'està planejant fer algun díptic per poder facilitar als usuaris."*

Del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment es consideren acreditats els fets que seguidament es detallen com a fets provats.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Fets Provats

1.- L'ICS disposa d'un sistema de videovigilància exterior de les dependències del CAP Montcada i Reixac (Centre) integrat per una única càmera.

El camp de visió de la càmera instal·lada a l'exterior de les dependències sanitàries permet captar imatges de persones que transiten per la via pública, més enllà del que resulta inevitable per assolir la finalitat de seguretat de les instal·lacions. De conformitat amb la captura de pantalla corresponent al camp d'enfocament de la dita càmera el 13/06/2017, aportat per l'ICS a requeriment d'aquesta Autoritat, el camp d'enfocament comprèn únicament la via pública, i en concret, la zona d'estacionament de vehicles d'accés lliure, ubicada al costat de les dependències del CAP.

2.- També en relació al mateix sistema de videovigilància, l'ICS no informava degudament les persones afectades.

En primer lloc, l'ICS havia instal·lat 2 cartells informatius de l'existència de les càmeres (interiors i exteriors) a l'exterior de les seves dependències, si bé aquests no eren visibles abans d'entrar en el camp de visió de la càmera exterior que enfoca l'aparcament indicat al punt 1 d'aquest apartat.

En segon lloc, la informació que es proporcionava a través dels cartells informatius col·locats no era precisa i inequívoca. En concret, el cartell incorporava el logotip i dades de contacte de l'empresa de seguretat que sembla hauria efectuat la instal·lació del sistema de videovigilància, i per contra no incloïa cap referència a l'ICS com a entitat responsable del tractament i davant la qual les persones afectades podien exercir els seus drets.

I en tercer lloc, en els dits cartells no s'indicava el lloc o web on es podia obtenir informació addicional. Així mateix, l'ICS tampoc no proporciona informació sobre la resta de punts previstos a l'article 5.1 de la LOPD per mitjà d'impresos o de la seva web o seu electrònica, tal com imposa l'article 12.6 de la Instrucció 1/2009.

Fonaments de Dret

1.- És d'aplicació al present procediment el previst a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (en endavant, LPAC); així com al Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, segons el previst a la DT 2^a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- Tal com s'ha avançat en els antecedents, en el període d'al·legacions a la proposta de resolució l'ICS ha presentat un escrit, amb el qual però no qüestiona els fets imputats, ni intenta desvirtuar la seva qualificació jurídica. En efecte, tal com ja havia fet en l'escrit presentat davant l'acord d'iniciació, l'ICS es limita a informar d'un seguit de mesures que té

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

previst implementar per corregir els efectes de les infraccions imputades, les quals s'abordaran en el fonament de dret 5è.

En qualsevol cas, tal com precisava la persona instructora en la proposta de resolució, val a dir que l'eventual regularització de la situació irregular, no permetria desvirtuar ni els fets imputats en aquest procediment sancionador, ni tampoc la seva qualificació jurídica.

3.- En relació als fets descrits al punt 1r de l'apartat de fets provats, relatius a la captació d'imatges a la via pública, cal acudir a l'article 6 de la LOPD, el qual preveu el següent:

"1. El tractament de les dades de caràcter personal requereix el consentiment inequívoc de l'afectat, llevat que la llei disposi una altra cosa."

També sobre la captació d'imatges a la via pública aquí imputada, l'article 5.4.b) de la Instrucció 1/2009, no considera legítima:

"b) La captació d'imatges de persones a la via pública, llevat que la duguin a terme les forces i els cossos de seguretat d'acord amb la seva normativa específica. La captació incidental d'imatges de la via pública per a la vigilància d'edificis o instal·lacions només resulta legítima si resulta inevitable per assolir la finalitat de vigilància de l'edifici o la instal·lació."

Aquesta normativa específica a la qual es remet la Instrucció 1/2009 està constituïda per la Llei orgànica 4/1997, de 4 d'agost, per la qual es regula la utilització per les Forces i Cossos de Seguretat Ciutadana en llocs públics, desplegada a Catalunya pel Decret 134/1999, de 18 de maig, de regulació de la videovigilància per part de la policia de la Generalitat i de les policies locals de Catalunya i per l'Ordre de 29 de juny de 2001, de regulació dels mitjans pels quals s'informa de l'existència de videocàmeres fixes instal·lades per la policia de la Generalitat i les policies locals de Catalunya en llocs públics.

Doncs bé, aquestes normes únicament permeten la captació d'imatges en llocs públics – oberts o tancats – a les Forces i Cossos de Seguretat amb la finalitat d'“assegurar la convivència ciutadana, l'erradicació de la violència i la utilització pacífica de les vies i espais públics, així com de prevenir la comissió de delictes, faltes i infraccions relacionades amb la seguretat pública.” (art. 1 de la Llei orgànica 4/1997), i sempre i quan s'hagi obtingut l'autorització de l'òrgan competent (Direcció General d'Administració de Seguretat del Departament d'Interior), previ informe favorable de la Comissió de control de dispositius de videovigilància, autorització que no consta s'hagués atorgat respecte la càmera de l'ICS a la que es refereix aquest procediment.

D'altra banda, d'acord amb allò previst a l'article 42 de la Llei 5/2014, de 4 d'abril, de Seguretat Privada, cabria la possibilitat que el responsable del fitxer o tractament, a través dels serveis prestats per una empresa de seguretat, pogués captar imatges i sons mitjançant càmeres amb fins de videovigilància de vies i espais públics o d'accés públic, sempre que es comptés amb l'autorització administrativa prèvia de l'òrgan competent. En el present cas, però, l'ICS tampoc no ha acreditat que el servei de videovigilància el prestés una empresa de seguretat i que s'hagués obtingut la preceptiva autorització per dur a terme el tractament esmentat.

En definitiva, tal com indicava la persona instructora, durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit al punt 1r de l'apartat de fets provats, el qual es considera constitutiu de la infracció greu prevista a l'article 44.3.b) de la LOPD, que tipifica com a tal:

"b) Tractar dades de caràcter personal sense demanar el consentiment de les persones afectades, quan aquest sigui necessari de conformitat amb el que disposen aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament."

4.- Pel que fa al fet descrit al punt 2n de l'apartat de fets provats, referent al deure d'informació, cal acudir a l'article 5 de la LOPD, el qual disposa que:

"1. Els interessats als quals se sol·licitin dades personals han de ser prèviament informats de manera expressa, precisa i inequívoca:

a) De l'existència d'un fitxer o un tractament de dades de caràcter personal, de la finalitat de la recollida de les dades i dels destinataris de la informació.

b) Del caràcter obligatori o facultatiu de la resposta a les preguntes que els siguin plantejades.

c) De les conseqüències de l'obtenció de les dades o de la negativa a subministrar-les.

d) De la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.

e) De la identitat i la direcció del responsable del tractament o, si s'escau, del seu representant."

En allò referent al tractament de dades personals mitjançant càmeres amb fins de videovigilància, l'article 12 de la Instrucció 1/2009, determina com s'ha de fer efectiu el dret d'informació en l'àmbit de la videovigilància:

"12.1 Les persones responsables del tractament d'imatges a través de càmeres fixes han d'informar de forma clara i permanent sobre l'existència de les càmeres mitjançant la col·locació dels cartells informatius que siguin necessaris per garantir-ne el coneixement per les persones afectades. Aquesta obligació és exigible igualment quan les imatges captades no siguin enregistrades.

12.2 Els cartells informatius s'han de col·locar abans que comenci la captació d'imatges i veus, fins i tot si es tracta de proves, i només poden retirar-se un cop sigui desinstal·lat el sistema.

12.3 Els cartells informatius s'han de col·locar en emplaçaments clarament visibles abans d'entrar en el camp de gravació de les càmeres. (...)

12.4 El contingut i el disseny del cartell informatiu s'ha d'ajustar al que estableix l'annex d'aquesta Instrucció, sense que en cap cas resulti exigible que s'especifiqui l'emplaçament de les càmeres. (...)

12.6 La persona responsable del tractament, o qui designi en lloc seu, també ha de proporcionar a les persones afectades informació sobre la resta de punts previstos a l'article 5.1 de la LOPD per mitjà d'impresos o a través de la seva web o seu electrònica, on hi haurà de constar la finalitat específica de la vigilància, com també la resta de la informació establerta als apartats a), d) i e) de l'article 5 de la LOPD."

De conformitat amb l'anterior, el fet recollit al 2n punt de l'apartat de fets provats, tal com indicava la persona instructora, és constitutiu d'una infracció lleu prevista a l'article 44.2.c) de la LOPD, que tipifica com a tal:

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

“c) L'incompliment del deure d'informació a l'afectat sobre el tractament de les seves dades de caràcter personal quan les dades les sol·liciti el mateix interessat.”

5.- L'article 21 de la Llei 32/2010, en consonància amb l'article 46 de la LOPD, preveu que quan les infraccions siguin comeses per una administració pública, la resolució que declari la comissió d'una infracció, haurà d'establir les mesures que escau adoptar perquè cessin o es corregeixin els efectes de la infracció. Tal com s'ha avançat, per mitjà d'escrit de 08/11/2017 l'ICS ha informat que *“s'està treballant per poder fer una adaptació de la infografia del Departament de Salut”* (la qual no s'aporta); així com que *“També s'està planejant fer algun díptic per poder facilitar als usuaris.”* Anteriorment, per mitjà d'escrit de 09/08/2017 presentat durant el període d'al·legacions davant l'acord d'iniciació, l'ICS havia informat també de les mesures concretes que pretenia implementar per corregir els efectes de la infracció. Seguidament s'aborden a continuació dites mesures de forma diferenciada.

5.1.- Sobre la captació d'imatges de la via pública

En el seu escrit de 09/08/2017 l'ICS indicava que *“segons ens han informat des de l'àmbit de Barcelona ciutat s'han donat instruccions per tal de canviar l'angle [de la càmera instal·lada a l'exterior del CAP Montcada i Reixac] i que aquesta només pugui obtenir imatges del pàrquing.”*

Doncs bé, tal com assenyalava la persona instructora en la proposta de resolució, precisament el que s'imputa en el present procediment sancionador és que la càmera controvertida captava imatges de la via pública, i en particular, de la zona d'estacionament de vehicles ubicada al lateral del CAP. Així doncs, les instruccions donades per l'ICS per al canvi d'enfocament no servien per cessar en la infracció.

És per això que procedeix requerir l'ICS per tal que modifiqui el camp d'enfocament de la càmera instal·lada a l'exterior del CAP Montcada i Reixac, de manera que no es puguin captar imatges de persones que transiten per llocs públics, tampoc per la zona de l'aparcament abans esmentat, i que un cop efectuada la modificació esmentada, ho acrediti per mitjà d'una fotografia del nou camp d'enfocament.

5.2.- Sobre el cartell informatiu

A aquest respecte, l'ICS exposava en el seu escrit de 09/08/2017 que *“s'han modificat els cartells informatius i s'han substituït per uns altres que donen informació sobre a qui s'han de dirigir per exercir els drets ARCO.”* Així mateix, l'ICS aportava un model dels nous cartells informatius que s'haurien instal·lat al CAP, substituint als anteriors.

Certament, el model dels nous cartells informatius de l'existència de les càmeres que havia aportat l'ICS, contenia una indicació expressa a la identificació del responsable davant el qual es poden exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició (Direcció d'Infraestructures i Serveis Tècnics de l'ICS) i s'havien eliminat les referències a l'empresa de seguretat (logotip i dades de contacte) que implicaven que la informació proporcionada a través dels cartells que hi havia instal·lats no esdevingués precisa i inequívoca.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Ara bé, tal com concretava la persona instructora en la proposta de resolució, no es pot deixar d'obviar que en el model de cartell que s'aportà davant l'Autoritat, i en concret, en l'apartat "PER A MÉS INFORMACIÓ", l'ICS es remet a la "Llei orgànica 15/1999, de protecció de dades". Doncs bé, d'acord amb l'annex de la Instrucció 1/2009, aquest apartat del cartell ha de contenir una indicació del lloc o web on es pot aconseguir la informació a la qual es refereix l'article 12.6 de la dita instrucció, per la qual cosa la remissió únicament a la LOPD, sense més, no és vàlida.

Atès l'anterior, també procedeix requerir l'ICS per tal que, en relació als nous cartells informatius de l'existència de les càmeres que ha elaborat per instal·lar a les dependències del CAP Montcada i Reixac (que incorporen la identitat i direcció del responsable), modifiqui l'apartat "PER A MÉS INFORMACIÓ" en els termes que s'acaben d'indicar, i un cop s'hagin modificat els cartells informatius, acrediti la col·locació dels dits cartells, també per mitjà d'una fotografia, ubicat en emplaçaments clarament visibles abans d'entrar en el camp d'enfocament de les càmeres.

5.3.- Sobre la informació complementària

Seguidament, l'ICS informava també en el seu escrit de 09/08/2017 que el "*personal del taulell té informació sobre els drets ARCO i coneix el protocol de l'ICS que està penjat a la Intranet. De la mateixa manera els usuaris que ho demanin tenen al seu abast formularis d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició. Per tal de donar una informació més detallada s'està preparant una infografia com la de la imatge que aportem per tal de penjar-la a la pàgina web. De la mateixa manera també es penjaran els formularis de sol·licitud dels drets ARCO.*" En el seu escrit de 08/11/2017, presentat durant el període d'al·legacions davant la proposta de resolució, reitera que s'està adaptant la infografia esmentada (la qual no s'adjunta).

Tal com indicava la persona instructora en la proposta de resolució, davant aquesta manifestació, cal deixar palès que en el present procediment sancionador no s'imputa a l'ICS el fet de no informar a les persones afectades sobre el procediment per exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició. El que aquí s'imputa és no facilitar la informació addicional que detalla l'article 12.6 de la Instrucció 1/2009 i que s'ha de proporcionar per mitjà d'impresos (o mitjançant díptics que es lliurin a les persones usuàries, tal com s'indica en l'escrit de 08/11/2017) o a través de la web o seu electrònica. És a dir, informar sobre l'existència d'un fitxer; la finalitat específica de la videovigilància; els destinataris de la informació; de la possibilitat d'exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició; i de la identitat i direcció del responsable del tractament (aquest darrer extrem ja consta en el nou cartell que ha elaborat l'ICS).

En conseqüència, és procedent requerir l'ICS per tal que proporcioni la informació a la qual es refereix l'article 12.6 de la Instrucció 1/2009 per mitjà d'impresos o a través de la web o seu electrònica, i ho acrediti aportant un exemplar o concretant l'adreça URL.

Totes les mesures correctores descrites en aquest fonament de dret s'han de dur a terme en el termini de 10 dies a comptar des del dia següent a la notificació de la present resolució. I en el termini dels 10 dies següents l'ICS ha de donar-ne compte a l'Autoritat, sense perjudici de la facultat d'inspecció d'aquesta Autoritat per tal d'efectuar les verificacions corresponents.

Fent ús de les facultats que em confereixen l'article 15 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya,

RESOLC

Primer.- Declarar que l'Institut Català de la Salut ha comès, en primer lloc, una infracció greu prevista a l'article 44.3.b) en relació amb l'article 6; i en segon lloc, una infracció lleu prevista a l'article 44.2.c), en relació amb l'article 5, tots ells de la LOPD.

Segon.- Requerir l'ICS per tal que adopti les mesures correctores assenyalades al fonament de dret 5è, i acreditati davant aquesta Autoritat les actuacions dutes a terme per donar-hi compliment.

Tercer.- Notificar aquesta resolució a l'ICS.

Quart.- Comunicar aquesta resolució al Síndic de Greuges, mitjançant el seu trasllat literal, segons el que especifica l'Acord 3r del Conveni de Col·laboració entre el Síndic de Greuges de Catalunya i l'Agència Catalana de Protecció de Dades de data 23/06/2006.

Cinquè.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la LPAC o bé podeu interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspènca cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de la LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)